

Po pošti prejemam:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta » 13 » — »
četrt » 6 » 50 »
mesec » 2 » 20 »

V upravnishvu prejemam:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta » 10 » — »
četrt » 6 » — »
mesec » 1 » 70 »

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate
sprejema upravnishvo v
Katol. Tiskarni Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopis se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I., 17.

Izhajava vsak dan, izvzemši
nedelje in praznike ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 59.

V Ljubljani, v petek, 13. marca 1903.

Letnik XXXI.

Državni zbor.

Dunaj, 12. sušca.

Macedonsko vprašanje.

Dr. Susteršič in tovariši so danes
vložili naslednjo interpelacijo:

Kakor se čuje, je želja merodajnih kro-
gov, da se delegacijsko zasedanje odloži do
jeseni.

Ako je to res, morajo ljudski zastop-
niki temu odločno ugovarjati. Razmere na
Balkanu so take, da niso izključeni bojni
zapletaji; v tem slučaju pa so v prvi vrsti
prizadete koristi avstro-ogrške države. Dolž-
nost je torej kompetentnih ustavnih faktorjev,
da se čimprej skliče delegacija in da mo-
rejo ljudski zastopniki označiti svoje stališče
z ozirom na preda balkanska vprašanja, in
da se zasedanje delegacij ne odloži do je-
seni, ko bode morda na Balkanu že vse
dognano.

Podpisani torej vprašajo g. min. pred-
sednika:

1. Ali je res, da se delegacijsko zase-
danje vrši šele v jeseni?

2. Ako je to res, ali hoče gosp. minist.
predsednik storiti potrebne korake, da se
delegaciji skliče čimprej še to pomlad?
Ali hoče gosp. ministerski predsednik v ta
namen tudi potrebno ukreniti, da se čim-
prej izvrši volitev avstrijske delegacije?

Državna uprava.

Posebno pozornost zasluži oni odstavek
v govoru min. predsednika dr. pl. Körberja,
v katerem je včeraj naglašal potrebo, da se
zboljša uprava ter zmanjšajo pisarije in tudi
troški.

Opravičeno in mej živahnim odobra-
vanjem je dr. pl. Körber naglašal, da so dr-
žava, dežele in občine že preobložene z
upravnimi troški, ki jih povzročajo razne
moderne naprave in zavodi.

Poglejmo samo v deželne od-
bore. Pred desetletji so si dežel. odbori
pomagali z malim številom uradnikov. Danes
se je v vsakem oziru pomnožilo delo in se-
veda tudi troški. In isto velja o občinskih
uradih vsled sistema, ki je udomačil toliko

kompetenc. Tu je treba metle. Dela in truda
je mnogo, a tudi tega se vlada loti, ko se
urede parlamentarne razmere.

Enake razmere pa so tudi v državnih
uradih, kar je dr. pl. Körber sam naglašal
in tudi grajal v svoji prvi okrožnici na de-
želne vlade. Žal, da je dotična okrožnica
ostala pozabljena.

Učitelji in dež. šol. svet.

Šolski odsek se je v zadnjih dveh se-
jah bavil z vprašanjem, ali naj učitelji sami
prosto volijo svoje zastopnike v dežel. šol.
svetih ali naj ostane pri starem, da jih nam-
reč vlada imenuje. Osobito učitelji Seitz,
Rotter, Pacher in Schreiter so
v odseku naglašali, da od vlade imeno-
vani člani dež. šol. sveta nimajo poguma,
da bi zagovarjali učiteljske koristi. Drugi so
zopet naglašali, da bi si učitelji pri volitvi
ne izbirali šolskih strokovnjakov, temveč po-
litične in narodne agitatorje.

Konečno pa je odsek s 15 glasovi proti
5 sprejel resolucijo: Vlada se pozivlja,
da deželni zborom predloži načrt
zakona, ki bo določal, da ljudski učitelji
in srednješolski profesorji prosto volijo po
enega zastopnika v dežel. šolski svet poleg
onih, ki jih vlada že sedaj imenuje.

Torej vsa stvar nima istega pomena, ki
ji ga mnogi listi pripisujejo.

Celo nemški člani v odseku so priznali,
da spada to vprašanje v dežel. zbor. Ti pa
vsaj v večini ne bodo sklenili, da naj pri-
dejo v dežel. šol. svete učitelji z ozirom
na narodnostne razmere v de-
želi. Tako n. pr. imajo v Šleziji odločilno
večino v dežel. zboru Nemci. Ti pa skoraj
gotovo ne bodo češkim in poljskim učiteljem
priznali pravice, da volijo v dež. šolski svet
iz svoje srede. Isto bode na Štajerskem, Ko-
roškem in v Istri.

Kar pa se tiče načelnega vprašanja sa-
mega, moramo pač priznati učiteljem pra-
vico, ki jo imajo že glede okrajnih
šol. svetov. Seveda moramo želeči, da
volijo v te zastope večšake, ki morejo in
hočejo zastopati tudi opravičene učiteljske
koristi.

Državni proračun.

Zbornica danes nadaljuje glavno raz-
pravo o proračunu.

Do 5. ure so govorili dr. Schücker,
dr. Kvekić, Perić, dr. Žaček,
Berger in baron Malfatti. Perić
je večinoma odgovarjal na včerajšnji govor
min. predsednika glede Dalmacije. Govornik
je mnenja, naj vlada več stori, a manj ob-
ljubuje.

Dr. Žaček je jako spretno mej živah-
nimi ugovori nemških poslancev živo opiso-
val, kako neopravičeno so trditve, da vlada
in Slovani v Avstriji »zatirajo« Nemce. To
je naravnost smešno, a Nemci to neresnico
vedno in trdovratno ponavljajo, da jo že sami
verujejo.

Vsenemec Berger je drzno napadal
vladersko hišo, ker je katoliška, češ, da je
to neareča država. Mož je morda toliko pre-
pričan o tej svoji trditvi, kakor baron d'
Elvert o zatiranju Nemcev na Moravskem.

Nocoj govore še socialni demokrat
Seitz, poljski divjak Breiter in Bi-
ankini, ki hoče zopet vladi brati levite,
ker zanemarja Dalmacijo.

Jutri govorita glavna govornika, ako se
v zadnjem trenutku ne premislijo.

Carinski tarif.

(Gospodarski položaj posest-
nikov v Avstriji sedaj in v bo-
doče vsled novih carinskih
tarifov Nemčije.)

XI. Voleindustria. Basne države. Amerika.

Preden končam razpravo našega les-
nega eksporta, moram omeniti še neverjetno
predrzne, samopašne agitacije nekaterih pa-
pirnic. Te tovarne agitujejo z vso silo, da
bi vlada prepovedala izvoz surovega lesa
(reklov in hlodov), ali da naj ta izvoz ob-
teži z izvozno carino, vsekakor pa transportni
tarif za tak les na železnica določi prav
visoko! Te samopridne, čez vse meje se-
bične agitacije ne podpirajo celo trgovinske
zbornice niti zveza industrijcev, ampak jo
priznavajo naravnost kot pretirano. Doka-
zano pa je tudi, da se tem velikim tovar-
nam nikakor ne godi hudo, kajti po uradni

statistiki je dokazano, da je prav v zadnjih
letih zelo narasel naš izvoz žaganic; leta
1895. je šlo iz države žaganic 8 milijonov
kvintalov, l. 1900 pa že 14 in pol milijonov
kvintalov. Istotako je tudi narasel izvoz pa-
pirne snovi, izdelane iz lesa, in sicer le v
poslednjem letu 1901 je šlo tega blaga za
23 procentov več čez meje.

Konečno naj navedem še one države,
katere so poleg Nemčije, naše največje od-
jemalke lesa, važne za naš lesni izvoz. V
prvi vrsti stoji Italija, katera na leto
kupi ali uvaža lesa za 57,312.000 lir. Od
te svote odpade na Avstrijo 43,848.000 lir,
torej 76 odstotkov.

Poslali smo pa v Italijo l. 1900:

drv za kurjavo za	1,596.000 lir
hlodov	2,989.000 »
tramov	38,053.000 »
dog	1,185.000 »

Iz teh števil moremo jasno sklepati,
kako velike važnosti osobito za naše južne
dežele je lesni trg v Italiji, in prav tu
je nevarnost, da se Italija, kateri se ne sme
več dovoliti vinska klavzula z ozirom na
varstvo naše vinske produkcije, maščuje nad
nami in naloži visoko carino na naš les.

Na Francosko je šlo našega lesa
za 37 milijonov frankov; torej približno 20
procentov od svoje lesne potrebe. Po-
kriva Francoska z našim lesom; vsega lesa
kupila je v omenjenem letu za 183.000.000
frankov. Največ seveda gre tje hrastovine,
osobito hrastovih dog; in sicer le dog je
šlo na Francosko v tem letu za 22.000.000
frankov. Da odpada večina tega blaga na
Ogrsko in Hrvaško, je znano.

Švica je tudi vpoštevanja vredna
glede našega lesnega eksporta, ker nad 50
procentov od nje uvoženega lesa izvira iz
Avstrije. V letu 1900. je Švica uvozila lesa
za 17,888.000 frankov; od teh odpade na
avstrijski les 9,116.000 frankov.

Grška je kupila v letu 1900. lesa za
7,600.000 frankov.

Od teh odpade na avstrijski les 5,433.000
frankov.

Torej tudi tu je naš lesni izvoz precej-
šne važnosti.

Belgija je kupila v omenjenem letu
vsega lesa za 133.000.000 frankov. Od te
svote odpade na naš les le 5,798.000 fran-
kov, večinoma hrastovih plohov in dog.

V Egipt je šlo l. 1900. našega lesa
za 5,900.000 kron.

V Turčijo je šlo v omenjenem letu
našega lesa za 1,700.000 kron.

LISTEK.

Stari.

Francoški spisal Guy de Maupassaut.
(Konec.)

Komaj se je zdanilo, se je mož vzbudil.
Tast še ni bil mrtev. Nemiren radi te žila-
vosti starčeve, je vzbudil ženo: »Mica, še
zdaj noče umreti. Kaj naj storiva?«

Ona je dejala: »Dneva ne preživim, ve-
ruj mi. In župan ne bo prepovedal, da ga
precej jutri pokopljeva.«

To ga je potolažilo, in šel je na polje.
Žena je dala jabolka kuhati in oskrbela po-
tem domača dela.

Opoldne še ni bil stari mrtev. Kmetovi
hlapci so ga prišli v gruclah gledat. Vsak je
nekaj opomnil ter odšel.

Ob šestih, ko je bilo delo končano, je
oče še živel.

»Kaj je storiti, Mica?«

Zdaj ni vedela pomoči. Šla sta k žu-
panu. Obljubil je, da jima dovoli, očeta jutri
pokopati. In slučajno navzoči zdravnik je
obljubil, da bi storil županu uslugo, mrtva-
ški list za dan nazaj datirati.

Šla sta v posteljo in kmalu zaspala.

Ko sta se vzbudila, še ni bil mrtev.

Zdaj sta se že vtrajala. Obstala sta ob
očetovi postelji in ga opazovala s temnimi
pogledi, kakor da se je hotel iz nju norče-
vati. Jezila sta se, da izgubita toliko lepega
časa.

»Kaj naj storiva?« je tarnalet.

Ni vedela družega odgovoriti, nego:
»To je pa res sitno.«

Povablencem nista mogla odreči. Ni
jima preostajalo družega, nego čakati in jim
vse povedati.

Okoli devete ure so prišli prvi. Žene v
črnih oblekah so se bližale z žalostnimi obrazi.
Možje, ki so čutili nekako tesnobo v dolgih
suknjah, niso bili tako žalostni in so govo-
rili o svojih opravkih.

Kmet in njegova žena sta jih spreje-
mala. Naenkrat sta začela oba jokati, ko so
prišli prvi žalujoči. Povedala sta jim vso
stvar, opisovala svojo zadrego, ponujala stole,
ihtela, skušala dokazati, da bi bil vsak drugi
na njunem mestu ravno tako storil, in go-
vorila neprenehoma, da ne bi odgovora
dobila.

Od enega do družega sta letala: »Nisva
mislila, da bo to tako dolgo trpelo.«

Gostje, malo presenečeni, niso vedeli,

bi li stali ali sedeli. Nekaj jih je hotelo od-
iti, toda kmet jih je zadržal:

»Zdaj je vse eno; zdaj bomo malo
jedli. Spekla sva jabolčnih kolačev, to se ne
dobi vsak dan.«

Pri tem predlogu so se obližja zopet
zjasnila. Začeli so govoriti tiho. Sčasoma se
je napolnil dvor. Prvi so povedali novim
prislecem, kaj se je zgodilo. Žene so šle
notri, umirajočega gledat. Jecljale so molitev
ter zopet šle ven. Možje, manj radovedni,
so se zadovoljili s pogledom na okno.

* * *

Ko so si vsi umirajočega ogledali, so
se zmislili na pojedino. Ker je pa preveč
gostov prišlo, da bi imeli k kuhinji prostor,
so prenesli mize pred hišo. Vsak se je po-
žuril, svoj kos kolača vzeti, boječ se, da bi
bilo premalo kosov. Toda nekaj jih je še
ostalo.

S polnimi ustmi je rekel kmet: »Ko bi
nas oče videl, bi bil peklenško hud; jabolčne
kolače je najrajši jedel.«

Na to je odvrnil neki najemnik: »Zdaj
ne pojé nobenega več; vse ob svojem
času.«

Kmetica, neutolažljiva nad takimi iz-
datki, je morala steklenico za steklenico vina
iz omare nositi.

Komaj so bili kozarci polni, že so bili
tudi prazni. Zdaj so se smejali in šalili, ka-
kor o ženitbi.

Naenkrat se je pokazala neka kmetica
na oknu, ki je ostala v sobi, in zaklicala:
»Mrtev je, mrtev je!«

Precej je vse utihnilo. Žene so precej
vstale, da bi ga videle. Bil je res mrtev;
hropenje je prenehalo. Spogledali so se in
povesili oči — nezadovoljni: niti kolačev
niso mogli pojesti! Stari si je izbral
slab čas.

Oba najbližja sorodnika nista jokala več.
Stvar je bila končana in bila sta pomirjena.

»Saj sva rekla, da ne bo dolgo trpelo.
Ko bi bil ponoči umrl, bi ne bila imela to-
liko sitnosti.«

Kaj je bilo nazadnje na tem ležeče? Saj
se lahko v ponedeljek pokoplje.

Žalujoči so šli domov, zadovoljni, da so
bili »zraven« in da so kolače jedli.

Ko sta bila sama, je rekla kmetica:
»Sedaj morava še enkrat kolače peči. Ali ni
mogel včeraj umreti?«

In njen mož je udano odgovoril: »No,
saj se nama je to samo enkrat zgodilo!

Ozrno se k sklepu še v Ameriko, koliko more od nje našemu lesnemu eksportu priti konkurence.

Največjo konkurenco dela sedaj Amerika v lesu s svojim dogami, katere izdelujejo iz takozvanega belega hrasta. Prve doge niso takoj našle posebnega odobravanja, toda od leta do leta narašča njih poraba. Resna nevarnost za naša hrastove doge so že sedaj postale v Evropi ameriške doge, ki so v ceni dokaj nižje od naših. Kupuje jih sedaj rada Španija. Pa tudi na Francosko in v Nemčijo prihaja že precej teh dog. Le na Francosko je došlo v l. 1900. teh ameriških dog za 12 milijonov frankov.

Vsekako moramo biti oprezní na to konkurenco in pač skrajni čas bi bil, da se Evropa zjediní in obrani ameriške konkurence, katere sama daje tako jasn dokaz obrambene carine, da slehernemu tujemu blagu ovira vhod. Zato veljaj že enkrat klic: Evropa Evropejcem! kakor ameriška vlada štiti devizo: Amerika ameriški produkciji.

Fr. Povše.

Posl. Stein in potnina.

Wolf in njegovi ožji somišljeniki so neumorni pri zasledovanju večjih ali manjših pomot, ki jih zakriva njegovi nasprotniki v vsenemškem taboru. Po njihovem prizadevanju objavlja te dni Wolfovo glasilo naslednje senzacionalno odkritje o poslancu Steinu: Poslanec Stein je bil l. 1901 izvoljen v drž. zbor. Ob času izvolitve je stalno bival v Hebu ter mu je valed tega po zakonu pristojala ob vsakokratnem sklicanju drž. zbora potnina v znesku 120 K 38 v. Do tu bi bilo vse v najlepšem redu. Že v novembru imenovanega leta je pa Stein odpovedal stanovanje v Hebu in se stalno naselil na Dunaju, kjer biva še sedaj. S tem je seveda izgubil pravico do potnine. To pa Steinu ni bilo všeč, in znal si je pomagati iz zadrege na zelo enostaven način: Zborniški pisarni ni naznanil svoje preselitve. Stein je tako i nadalje redno dobival določeno potnino in si na ta način protizakonito prisvojil 481 K 52 v. Najbolj zanimivo pa je to, da to ni bilo neznano njegovim ožjim somišljenikom in tudi ne velikemu moralistu Schönererju. — To je vsebina najnovejšega odkritja Wolfove garde, ki bo imelo bržkone še kake druge posledice.

Carjev manifest.

Ruski car Nikolaj je izdal te dni na red manifest naslednje vsebine: Ob nastopu vlade je sveto obljubil, da bo skrbno čuval stoletne stebre ruske vелеmoči in posvetil svoje življenje službi ljubljene domovine. V njegovo največjo žalost pa ovirajo splošno delo za zboljšanje ljudskega stanja zmešnjave in neredi, ki jih deloma sejejo državni sovražni elementi, deloma pa ruskemu življenju tuji nauki. Car zahteva od vsakogar, bodisi visok ali nizek, da izpolni njegovo voljo ter se krepko upira vsakemu oviranju normalnega teka ljudskega življenja, obenem pa najvestneje izpolnjuje službene in komunalne dolžnosti. Car je voljan utrjati neizogibne zapovedi tolerance, ki pravoslavni, kakor vladajoči cerkvi in vsem drugim vernim podanikom intužim veroizpovedanjem zagotavljajo svobodo vere in bogoslužja.

Manifest označa nadalje potrebo utrjenja iz razvoja malega plemstva in kmetov, teh dveh temeljnih stebrov ruskega življenja, in potrebo zboljšanja položaja nižje duhovščine. Manifest dodaja, da je dela v pregled zakonov prebivalstva na deželi odkazati gubernijskim konferencam, da jih iste prilagodijo lokalnim posebnostim. Dalje naznanja manifest predstoječe reforme v upravi gubernij in okrožij. Konečno car naroča ministrom, naj mu predložé tozadevne predloge, ki jih namerava uveljaviti v najkrajšem času. — Gotovi krogi pričakujejo od tega carjevega koreska znatnega obrata na bolje. Tu objavljeno manifest ruskega carja je direktna posledica ankete, ki jo je lansko leto sklical car iz zastopnikov malega plemstva in kmetov in pri kateri je doznal potrebo temeljitih reformi v vseh panogah ruske notranje uprave.

Nemški cesar in Poljaki.

Povodom bližnjih splošnih parlamentarnih volitev v Nemčiji se morajo poznanski Poljaki pripraviti zopet na silno vroč boj z germanizatorji vseh političnih strank. Toda ne samo na boj s strankami mora računati ta na vsi štiri zatirani narod, marveč tudi vsi višji in celo najvišji krogi bodo šli proti njemu v boj in mu izkušali vzeti vsako kakoršnokoli zastopstvo v berlinskem parlamentu. Dokaz za to je vest v zadnji številki »Ostd. Rundschau«, ki jo priobčuje o tej zadevi v nekem dopisu iz Berlina. Dotični odtavek slove: V dobi priprav za nemške državnezborske volitve je prišla na površje neka zasebna izjava nemškega cesarja, ki bo v volivnem gibanju igrala brezdvomno veliko ulogo, ker je njena ost naperjena na

ravnost proti Poljakom in bo imela za posledico kartel vseh nemških strank. Na shodu nemškega volivnega društva v Mezeriču je namreč naznanil veleposestnik major pl. Klitzinger, da je nemški cesar v nekem pogovoru očitil Nemcem, da so vse premalo edini; če se složijo, bilahko premagali Poljake. Ustvariti se mora kompromis na Poznanjskem, in sicer tako, da tam, kjer so v večini liberalci, podpirajo te konservativci, ond pa, kjer so ti v večini, morajo liberalci glasovati za konservativne kandidate. — Pripomniti treba, da ta cesarjeva izjava avtentično še ni potrjena, a verjetna je, ker je že večkrat oddal slične izjave. Pričakovati se pa sme, da vsaj katoliški centum, v kolikor pride na Poznanjskem v poštev, ne bo hotel skleniti takega protikatoliškega kompromisa, ker je v parlamentu in tudi drugod po svojih članih že večkrat zastavil svojo besedo v prilog pravični poljski stvari.

Kongregacijska debata v francoskem parlamentu.

Včeraj se je pričela v francoski zbornici ona zanimiva »zabava«, ki so jo z največjo nestrpnostjo že cele mesece pričakovali vsi židovski in framasonski krogi ne samo Francije, marveč vse Evrope. Radi tega se pa seve tudi ni čuditi, če je bil včeraj kot prvi dan kongregacijske rasprave tolik pritisk na zborniško galerijo, kakoršnega menda še ne pomnijo. Razprava se je pričela najprej o onih moskih kongregacijah, ki jim je nalog pouk in vzgoja mladine. Izmed katoliških poslancev sta nastopila v tej seji Gayrand in Lerolle. Posebno močilen vtis je napravil govor prvega poslanca. Predlagal je, naj se vladni načrt vrne nazaj dotični komisiji, ker je v poročilu Rabierovem mnogo pomanjkljivosti; mej drugim poročilo popolno zamolčuje, da je veliko število municipalnih zastopstev poslalo zelo ugodne izjave o delovanju posamnih kongregacij. Nadalje pravi govornik, da se mora parlament pred razpustom kongregacij pečati z vprašanjem glede eksistenčnih sredstev članov razpuščenih kongregacij. Govornik konečno obširno dokazuje, kolika bremena bo morala prevzeti Francija z zatvortvijo kongregacijskih šol ter dobrotvornih zavodov, in k sklepu vprašuje, kako se ta nasilnost strinja z vedno poudarjanjem gestom o »svobodi«. — Sveda so bile vse te besede le bob ob steno. Večina si ne da ničesar dopovedati. Nje govorniki jahajo le vedno starega fazarskega konja, da se kongregacije preveč pečajo a politiko in so nevarne obstoju republike. — Dnes se ta »predstava« nadaljuje.

Iz brzojavk.

Mladostehni in nagodba. Mladostehni državnozbornski klub je včeraj definitivno sklenil, da dopušča prvo branje na godbene predloge. — Deputacije v zavezni vojni predloge. Opozicija je iznašla sedaj še drug način, s katerim omejuje predsedstvu razpravo o vladni predlogi. Vaak dan pred zborniško sejo privede eden poslancev večjo deputacijo k predsedniku Apponyju, da protestira proti vladni predlogi. Košut je prignal včeraj kar 530 mož. — Potovanje carjevo v Rim odloženo. Potovanje ruskega carja v Italijo je odloženo za poznejši čas. Po uradnih virih se je to zgodilo radi zdravstvenega stanja carinje in iz varnostnih razlogov za carja. — Svetojeronimska afera. Pred civilnim sodiščem v Rimu se je vršila včeraj razprava radi spora mej »Dalmatinci« in avstr. komisarjem zavoda sv. Jeronima. Razsodba se objavi v 20 dneh. — Delavec — poslanec v angleški zbornici. Pri dopolnitvi volitvi mesto odstopilvega lorda Beresforda je bil v Woolwichu izvoljen delavski kandidat Crookas z 8867 glasovi. Konservativni kandidat Drage je dobil le 5458 glasov. Konservativci izgube ta mandat. — Nova ministerska kriza na Bavarskem. Radi velikih nedostatkov v državnem Maksimilianovem sirotinskem zavodu, čegar prednica Heuser je bila obsojena na čedno jeuno in se je radi tega usmrtila, odstopi minister Feilitzsch. — Vstaja v Maroku. »Heraldu« javljajo iz Tangera, da imata sultanova in vstaška armada primeroma enako srečo. (!) Vlade čete pošiljajo glave ubitih sovražnikov sultanu, pretendentovi vojaki pa obešajo glave sultanovih vojakov pred vrati mesta Tazza.

V proslavo sv. očeta.

Jubilej Leona XIII. na Vrhniki. Od vseh strani so že prišla poročila, kako slovesno so tu in tam proslavili 25-letnico Leona XIII. Naj nam torej nihče ne zameri, ako tudi mi prihajamo s tem le poročilom, da povemo, kako se je ta nad vse redka, a zato tem imenitnejša slovesnost v vrhniški fari celotno izvršila. S temi vrsticami ne mislimo toliko ustreči radovednosti bravev

»Slovenca«, kakor pohvaliti verno vrhniško ljudstvo, ki je posebno ob teh slavnostih tako sijajno pokazalo, da se v resnici veseli slavlja svojega očeta Leona XIII.

Prvo je proslavilo papežev jubilej naše kat. društvo rokod. pomočnikov. Priredilo je v ta namen že lani 20. aprila slavnostno predstavo. G. predsednik dekan L. Gantar je v vznesenih besedah mnogobrojnemu občinstvu — vsi prostori so bili natlačeno polni — pojasnil, kdo pravzaprav je Leon XIII., kako po pravici ga moramo vsi slaviti, s koliko hvalečnostjo pa mora še posebno zavedno delavstvo proslavljati svojega največjega dobrotnika Leona XIII. Po izbrano sestavljenem pevskem in tamburaskem vsopredu se je s prijaznim sodelovanjem vrlega tukajšnjega cerkvenega pevskega zbora proizvajal krasen Müllerjev oratorij »sv. Elizabeta« s 6 živimi slikami. Te žive slike je pojasnil 6 deklamacij, katere je izvrstno izgovorila gospica Ivanka Javornikova. Zakaj se je vpriporila ravno sv. Elizabeta? Vzor najlepše krščanske ljubezni do bližnjega nas je ravno sv. Elizabeta spominjala ta večer Njega, ki se je tej ljubezni dandanes popolnoma žrtvuje, Leona XIII.

Dvorana je bila za to predstavo slavnostno ozaljšana in na večer je bil »Katol. Dom« lepo razsvitljen.

Na Joahimovo nedeljo je bila potem prva cerkvena proslava jubileja: ob 10. velika slovesna maša s slavnostnim govorom o Leonu XIII. in populudni evharistični govor in procesija. Udeležba je bila uprav ogromna, dasi so nekateri baje zatrdno pričakovali, da se ta procesija ne bo bogve kako sponesla!

A vrhunec vseh slovesnosti je bil minulo nedeljo, 8. marca. Na predvečer je bila vsa Vrhnika sijajno razsvitljena! Da, sijajno! Pravijo, da tako lepe in tako vseplošne razsvitljave še ni bilo na Vrhniki. Z veselim priznanjem poudarjamo, da je ni bilo na celi Vrhniki količjak ugledne hiše, ki bi ne bila razsvitljena! Vse je žarelo v samih lučicah! Videti je bilo ta večer, da je vsa Vrhnika edina v ljubezni in spoštovanju do Njega, ki je »Luč iz neba«, ki je namestnik Jezusa Kristusa samega! Naj bi pač v resnici tako bilo in to vsikdar!

Ob 10. je bila slavnostna sv. maša in pridiga o Leonu XIII. Navzlic zelo slabemu vremenu so se je udeležili c. kr. uradniki: deželne sodnje svetnik B. Kobal, davkar F. Nitsch in kontrolor V. Premk in občinski svet po županu Gabrijelu Jelovšek in njegova namestniku Karolu Mayer. Udeležila se je tudi slavna požarna bramba iz Verda, na čelu jej g. Karol Jelovšek. S korporativno udeležbo in z zastavami so poveljevale slovesnost: mladeniška in dekliška Marijina družba, kat. društvo rokod. pomočnikov in strojarsko društvo.

Da se je vrli cerkveni pevski zbor pod vodstvom g. nadučetelja Levstika tudi ob tej priliki odlikoval z lepim liturgičnim petjem, ume se po sebi. Pač nikdar nam vesele jubilatice Aiblingerjevega »Jubilate« niso segale tako k srcu kot ta dan! Bile so zares kot nalašč za to priložnost!

Saj pa je tudi cerkev sama bila kar najlepše okinčana. Že ob urodu je lep slovolok naznanjal v pomenljivem napisu slovesnost dneva; v notranjem pa je velikanški, nad 40 m. dolgi venec umetno obdajal papežev insignije: tiaro, škofovsko in papeško palico. Spletle so ga Marijine hčere svojemu Očetu v proslavo!

Tako se je torej pričela, tako dovršila Leonova slavnost na Vrhniki. Pričela je ona, kakor naj pričajo te vrstice, da tudi na Vrhniki biva odločno katoliško ljudstvo, katerega srca bijejo za Leona XIII.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. marca.

Važno zborovanje. »Slovenski Gospodar« priobčuje na uvodnem mestu naslednji poziv: Občeni zbor »Slovenskega društva«, ki sme raztezati svoj delokrog na celi Spodnji Štajer, Vam daje priložnost, da izrečete svoje mnenje o Vašem zasramovanju po mariborskem časniku tistih ljudij, ki od Vas živijo, t.j. nemških trgovcev, obrtnikov in uradnikov! Vdeležite se v obilnem številu občnega zbora, ki se vrši v nedeljo, dne 15. sučca 1903 ob 3. uri popoldne v Narodnem domu v Mariboru! — Na dnevnem redu je: 1. poročilo državnega poslanca o političnem položaju, 2. poročilo o slovenskem vseučiliškem vprašanju, 3. poročilo odborovo, 4. volitev novega odbora, 5. slučajni predlogi in nasveti.

Duhovske zadeve na Koroškem.

Za kn. šk. duhovna svetovalca sta imenovana gg. dekana J. Jandl v Sovodju in J. Harter na Zgornji Beli. — Razpisani sta do dne 16. apr. župniji Arije in Vajče. — Za prošta Podkrmosom je imenovan pref. g. Jan. Wieser, dekan v Velikovu.

Učiteljske vesti s Koroškega. Imenovani so: učitelj J. Jano v Beljaku za nadučitelja v Vrbi; učitelj E. Sille v Skocijanu za nadučitelja na Domačalah; šolski vodja J. Laussegger na Golšovem za nadučitelja v Pokrčah.

Iz seje vodstva družbe sv. Cirila in Metoda se nam poroča: Založnik družbinih vžgalic Ernest Perdan naznanja, da prične s 15. marcem t. l. izdajati vžgalice v dosedaj običajnih zaklopnih in pa vsled obče izražene želje tudi v manjšem formatu po zelo znižanih cenah. Dosedanje glede kvalitete mnogo boljše vžgalice se bodo dobivale originalni zaboj (5000 zaklopnic) za 48 K in 100 zavitek (1000 zaklopnic) pa za 10 K. Novi mali format »Vestas Flaming« velja originalni zaboj 52 K in 100 zavitek 11 K. Pri obeh vžgalicnih vrstah pa se proti gotovemu plačilu odbijeta še 2%. Poročevalec je pri seji vročil od vžgalic družbi 1200 K. Povodom te ljube nam prilike priporočamo slovenskemuro doljubju, naj bi še pridneje segalo po tem blagu, vpoštevajoč dejstvo, da se družba, kakor zalagatelj vedno trudita ustrezati željam domoljubnega slovenskega občinstva. Blagajnik naznanja, da je imela družba od 1. januarja do 26. febr. t. l. 8651:34 K dohodkov in 6995:06 K stroškov; torej 1656:28 K prebitka. Ko so se rešile došle vloge in sprejeli proračuni o stvarnih šolskih potrebščinah za solarno leto 1903. v skupnem znesku 38.733:70 K, zaključki prvomestnik sejo ob pol 6 uri zvečer.

Volilo. Dne 13. prosinca t. l. umrl g. župnik Alojzij Ledvinka v Škocijanu je za »Narodno šolo« v Velikovu zapustil 200 K. Rajnemu blagemu darovatelju časten spomin!

Grof Goess odlikovan. Berolinski »Reichsanzeiger« javlja, da je nemški cesar podelil tržaškemu namestniku grafu Goessu kronski red prve vrste.

Beljaški Slovenci se zbirajo znanprej vsak torek ob pol 8. uri zvečer v gostilni »Stadt Trieste«, Schulhausgasse, v posebni sobi, zadnja vrata na desno.

— **V Litiji** se je delila državna podpora po toči poškodovanim, pa — kako? Mnogo revežev je dobilo podporo in tako je prav. Nikakor pa ni prav, da se je pa tudi mnogo v resnici potrebnih revežev, katerim je toča lansko leto popolnoma uničila poljske pridelke, kar »štrhalo« in se je mesto tem, delila podpora takim, kateri še za njo prosili niso in jim tudi toča ni napravila nikake škode. Ali je to pravično? In kako brezsrčno se je postopalo pri tej delitvi! V dokaz samo en slučaj. Žena nekega vsega zadolženega kmetiča, kateremu je lansko poletje ogenj do tal pokončal hišo z vsem hišnim in gospodarskim orodjem, z živežem in obleko in kateremu je vrh te nesreče tudi še toča tako pokončala vse jesenske poljske pridelke, da revež niti zrna ni spravil pod streho, šla je v Litijo, da bi si od glavarja izprosila državno podporo; toda on je po svojem uradniku še pred se ni pustil priti in reva se je morala vsa obupana brez podpore vrniti na svoj dom. Ako se torej takim revežem odreka podpora, ali ni to vnebovpijoča krivica? Ni čuda, da je ljudstvo razkačeno nad takim postopanjem. Celo pred cesarja pride lahko kmet, le pred litijskega glavarja bi torej ne smel? Toliko v vrednost državnim poslancem, kateri so izprosili podporo, za kar jim bodi tem potom izrečena iskrena zahvala.

— **Novice z Bleda.** Predvečeranjem so delavci trdke Tönnies zasedili v zemljo prve količe, da zaznamujejo prostor, kjer bo stala naša nova župna cerkev. Začelo se bo delo v ponedeljek dne 16. t. mes. s tem, da se bo najprej razširila cesta, ki vodi od jezera proti cerkvi. Ta dan bo tudi ob 10. uri popoldne sveta maša za srečen začetek in sploh božji blagoslov pri započetem delu. To bo dan veselja za vso lepo grajsko župnijo, dan veselja zlasti za gospoda župnika Oblaka, ki je s tolikim trudom, s tolikimi duševnimi in tudi ogromnimi denarnimi žrtvami kljub vsemu nasprotovanju, kljub vsem ugovorom in prizivom srečno in skoro neverjetno hitro dosegel, da slednjič vendar dobimo dostojno hišo božjo. Čast mu! — V sredo smo imeli sedem pokopov na enkrat — za farno, ki ima komaj 1800 duš, je to že nekaj. Vendar kljub temu ni bilo kaj solz, ker smo vse mrljce le prenesli na novo pokopališče. — Jezero je sedaj že par dni brez ledu, vendar so pa pretečni petek še hodili po njem. Sedaj

bomo pa zopet morali napreči dolne, kedar bo treba iti na hožjo pot k Materi Božji.

— **Poroča.** Gospica Mica Slanderjeva, hčerka zdravnika g. dr. Ivana Slanderja v Gornjemgradu, se je poročila z žandarmerijskim stražmojstrom g. Matijo Filipičem v Laškem trgu.

— **Dvakrat zaboden v glavo.** V Ptujtu sta se v gostilni Wratschko neki Ivan Lackner iz Schönberga pri Wildonu in častniški sluga Kraml skregala zaradi neke deklice. Pri tem je Lackner zabodel dvakrat z nožem slugo v glavo, da se je zgrudil na tla. Težko ranjeni je hotel potem na vseh štirih uiti svojemu nasprotniku. Ta pa se je ves divji vsedel na njega ter mu zadal tri rane v hrbet. Lacknerja so zaprli, Kramla pa prepeljali v bolnico, kjer dvomijo zdravniki, da bi še okrevaj.

— **Slovensko pivo.** Novo delniško društvo, ki je prevzelo in preuredilo Kukčevi pivovarni v Zalcu in Laškem trgu, je začelo svoje delo ter tamo razpošiljati pivo.

— **Kreditna zadruga za slovenske obrtnike.** Na obnem zboru obrtnega društva v Celju se je sklenilo, da se ustanovi kreditna zadruga za slovenske obrtnike.

— **Mislil je, da je prišel vrag po njega.** Te dni je začel pri Gornjemgradu padati balon, odposlan od c. kr. zrakoplovskega zavoda na Dunaju. Bočani so ga potegnili na tla. Ob tej priliki se je dogodila smešna dogodka. Neki kmet je stal pred hišo. Mož se prestraši in zbeži v hišo. Zaklene vsa vrata in s strahom pričakuje, kaj bede. Mislil je, da gre vrag po njega. Ko so drugi ljudje balon privlekli do njegove hiše in ga klicali, naj gre ubitega vraga gledat, prilezel je počasi iz hiše. Seveda se je sedaj nekoliko sramoval svoje velike nevednosti.

— **Zasledovanje premogove žile v Rovtuh** bodo letos nadaljevali, potem pa, če ne pride odbor do ugodnih rezultatov, z zasledovanjem prenehali. Odbor je imel do zdaj z raziskavanjem že nad 1200 gl. stroškov.

— **Velenjska železnica se ne poddrži.** Deželni odbor štajerski je za sedaj odklonil ponudbo vlade, da se podrži velenjska železnica, in je utemeljeval odklonitev z mnenjem, da bi trpela dežela, ako bi se železnica podržala. Pogajanja se bodo še nadaljevala.

— **Smrt glasovitega tatu.** Iz Novoga mesta se poroča: Dne 8. t. m. od orožnikov obstreljeni iz ječe pobegli glasoviti konjski tat Franc Odlazek, je vsled dobljenih ran umrl.

— **Velika tatvina na semnju v Kamniku.** Josipu Matelnu, posestniku v Flissingu pri Wildonu na Štajerskem je bila včeraj na semnju v Kamniku ukradena iz žepa na telovniku listnica, v kateri je imel bankovec po 1000 kron in več bankovcev po 100, 50, 20 in 10 kron, skupaj šest tisoč in osem sto kron. Matel se je nahajal v družbi štirih moških na vozu v Ljubljano in ko je na Dunajski cesti stopil z voza in se potipal, je še le opazil, da je telovnik prerezan in da nima več listnice in denarja. Matel pravi, da na vozu ni bil okraden, ker je na desni strani, kjer ima navadno spravljen denar, ležal na vozu. Njegovi spremljevalci so se preiskali, in se je pri njih dobilo le okoli 900 kron denarja, ker pa so bili sami posestniki, je verjetno, da je bil ta denar njihov. Matel sam ne sumi na detičnikov tatvino in je mnenja, da mu je denar bil na sejmu, kjer je bila huda gneča, ukraden.

— **36 let s kroglo v telesu.** Iz Maribora javljajo: Gostničar Vincencij Späček je bil ranjen v bitki pri Nachodu (na Češkem) leta 1866. Krogla mu je prodrla v vrat, a je niso odstranili. Šele te dni — ker je občutil bolečine — so mu ekstrahirali kroglo.

— **Strelne vaje v Krškem.** Druga baterija tretjega topničarskega polka v Gradcu je na potu v Krško k strelnim vajam.

— **Birmovanje na Koroškem.** Birma in kn. šk. vizitacija bo letos po sledečih farah: Meseca aprila: 21. Smihel pri Gospi Sveti; 22. Borovlje; 23. Sveče; 26. Loče; 27. Podkloster; 28. Nemški Plajberg; 29. Domačale. Meseca maja: 9. Osoje; 10. Trebaje; 11. Africa; 12. Radantein; 13. Malo Cirkno; 14. Knezovo; 25. Kolboica; 26. Zgor. Bela; 27. Stal. Meseca junija: 8. Grades; 15. St. Peter pri Grabljanju; 16. Globasnica; 17. Črna; 18. Guštanj; 19. St. Andraž v labudski dolini; 21. St. Pavel; 22. Grebinski Klost. — **Namesto v zapor v smrt.** V nedeljo dne 8. t. mes. so v Porečah prijeli delavca J. Poseggerja iz Mostič, ki je beračil, a ni imel delavske knjižice. Orožnik ga je zato peljal k okrajni sodniji v Celovec. Ko sta šla skozi Kolodvorske ulice, se je delavec nakrat zgrudil na tla. Prenesli so ga v bližnjo hišo, kjer je kmalu izdihnil.

— **Iz Suhora.** Ze dne 7. marca smo Suhorci slavili jubilej sv. očeta Leona XIII. Na priporočilo našega vrliga pred. gospoda župnika J. Pavlovića uigral se je na večer kres, spuščali so se raketi, donelo je lepo petje, pri kresu deklamiral je deček M. Zlo-

gar in deklica M. Suklje, hiše so bile razsvetljene, vse v slavo Leona XIII. Drugi dan, t. j. v nedeljo, imel je predast. gospod župnik Pavlović slavnostni govor, v katerem je zasluge svetega očeta ljudstvu razjasnil ter suhoreke občane naučeval do Njega, kateri obhaja ta slavni dan. Po tem je bila slovesna sveta maša, katere se je udeležil občinski zastop, c. kr. orožništvo, šolaka mladina in obilno število ljudstva.

— **Nesreča v Zagorju.** Iz Zagorja ob Savi se nam piše: Snodi okoli 7 ure se je utrgala skala v Širbudrovu nasproti zagorskega kolodvora. Skala je prebila streho in pri štedilniku sedečo Marijo Ambrož težko ranila. Okoli matere so bili 3 otroci. Vsi so ostli nepoškodovani. Mati pa je težko ranjena na desni roki in spodnjem delu telesa. Nezvestno so potegnili izpod težke skale. Težko, da bi okrevala. Ta nesreča je že druga v teku enega leta in skoraj na enem in istem mestu.

— **Ptujski župan Ornlj** se je radi vnetice ušesne mreze moral včeraj v Gradcu operirati. Operacija se je izvršila ugodno.

— **Koroške novice.** V prevaljskem premogokopu je ponekod rudar J. Kralj. Ko se je vračal iz jame, prišel je med vozove, ki so ga hudo zmečkali. V groznih bolečinah bojuje smrtni boj, ob njegovi postelji pa joka žena s tremi otroci. — Pri podiranju lesa v Streklavem gozdu v Logavesi je borovec padel na Viestrovega hlapca Jakoba Reichmanna in ga ubil. Obležal je takoj mrtev. — Deželni zbor koroški bo, kakor poročajo listi, sklican po veliki noči za štiri dni. — Do 31. sušca sta razpisani mesti učiteljev na dvojezičnih šolah na Golšovem in Radišah. — V Velikovicu se je obesila žena trgovca M. Giendla, gospa Josipina Giendl rojena Friedl. Vzrok samomora je neznan.

Ljubljanske novice.

Občni zbor „Boln. in podpornega društva pomožnih uradnikov“ se vrši jutri, v soboto, 14. marca t. l. ob pol 8. uri zvečer v vrtnem salonu Aurove gostilne v Wolfvovih ulicah. Gg. člani se še enkrat uljudno pozivljejo, da se istega kar moč polnoštevilno udeleže in s tem omogočijo sklepanje o premembi pravil, ki so, kakor skušnja uči, marsikatera bistvene spremembe potrebna. Odbor je storil svojo dolžnost, ko je lani izdelal na zahtevo več članov načrt spremembe, dolžnost teh članov je zdaj, da omogočijo sklepanje, in pokažejo, da jim je v istini mar tudi za stvar in ne samo za besedičenje in — napadanje odbora!

Tamburaški zbor si snuje bralno društvo v Vodmatu. Zbor šteje že sedaj 18 članov.

Umrila je v Ljubljani vdova gospa Marija Paschali, stara 84 let.

Povožena Marija Prosen, 14 let stara posestnikova hči iz Podsmreke, je bila danes dopoldne na Tržaški cesti od nekakega neznanega kolesarja, ki je privozil za njo, povozena. Padla je v cestni jarek in se na obrazu nekoliko pobila. Kolesar jo je hitro popihajl.

— **Uradniško stavbno društvo v Ljubljani.** Na obnem zboru dne 8. t. m. voljeno ravnatelstvo se je sestavilo sledeče: Ravnatelj g. Ferd. Stare, c. kr. sodnik v pok.; ravnateljev namestnik gosp. A. Del Cott, c. kr. okr. glavar v p.; tajnik gosp. Jož. A. Ciuha; pravni zastopnik gosp. dr. Bežek, c. kr. notar; blagajnik gosp. Ant. Reich, predstojnik c. kr. dež. plač. urada. Ker je društveno vodstvo izprevidelo, da s petimi člani ne bode moglo izhajati, pozvala sta se tudi obadva izvoljena namestnika k aktivnemu delovanju v ravnateljstvo. Začasnim lokalom društvenega vodstva so se določili prostori splošnega kreditnega društva v Gosposkih ulicah št. 7. V olajšavo pristopa k stavbnemu društvu sklenilo je ravnateljstvo, da je pri vstopu plačati takoj le 20 K vstopnine, posamezni deleži po 100 K pa se lahko plačujejo v zaporednih mesečnih obrokih po 20 K. V varstvo društvenih interesov se je 10 K društvenih pravil v toliko popolnil, da dovoljuje pristop v društvo le uradnikom in uradnim slugam vseh kategorij.

Na Nemško se je odpeljalo danes ponoči 200 hrvaških delavcev iskat dela.

Koncert na citre. Slavno občinstvo se še enkrat opozarja na jutrišnji koncert znane učiteljice citre Legat z njenimi učenci, ki se bo vršil v restavraciji pri „Lloyd u“. Začetek ob 8. uri. Vstopnina 30 kr.

Dvajsetletnico bode decembra meseca prihodnjega leta praznovala tukaj. otroška bolnica.

Stavbe. Na oglu Opearske ceste in Malih dolnarskih ulic prične zidati letos g. J. Bučar enonadstropno vilo.

Društvena godba se ne razide še, nego počaka odločitve obnema zboru. Reči moramo, da je sramota za tako mesto kot je Ljubljana, če ne more vzdržati godbe s 24 do 36 možmi, ko je mesta s 3—5000 prebivalci umejo vzdržati! Ia take godbe n. pr.

celjska, novomeška i. t. d. niso daleč za vojsko.

Staro tovarno za koce bodo letos preuredili. Sedanji lastnik g. Dr. Hribar je že dal prirediti z nekaterimi deli. Stavbni prostor meri v dolžini 200 m. Svet bi bil ondi primeren za delavske ali pa uradniške pritične hiše.

Radi prodajanja mleka po stari meri je odvzel danes tržni komisar neki kmetici pet steklenic mleka in povrh je morala kmetica plačati še kazen. Kmetica je jokala, a pomagalo ji ni nič. Okoličani pazite!

Krojaška surovinska zadruga je imela včeraj zvečer svoj ustanovni občni zbor. Navzočih je bilo le 9 udeležencev, pač žalosten dokaz za stanovsko zavednost moj ljubljanskimi krojači. V odbor so bili izvoljeni gg.: Franc Jeločnik, nadelnikom; Jos. Rojina, blagajnikom; Franc Kraigher, kontrolorjem. Pregledniki so gg.: Anton Preskar, Anton Lasetzky, Ivan Okorn, Josip Hribar, Iv. Perme, Fran Reisner.

Nesreča pri „Mestnem Domu“. Emerik Zavadil, 8 let star, šolski učenec, sin strojevodje Jožefa Zavadila na Resljevi cesti št. 25, padel je včeraj popoldne po strmini za „Mestnim Domom“ in se valil kakih 80 metrov navzdol po kamenju, pri čemur se je na glavi tako pobil, da so ga morali z rešilnim vozom prepeljati domov.

Zaprl so brezposelnega hlapca Janeza Vidica iz St. Mihael Stopiče, ker je svojemu bivšemu gospodarju Jožefu Praprotniku na Karloveski zemlji pomeveril 18 K 40 v., ko je pri njem služil za premogarskega hlapca.

Književnost in umetnost.

* Slovensko gledališče. (Azračl.)

Včerajšnja repriza velike Franchettijeve opere Azračl nas je z ozirom na igralce in pevce opozorila na to, da se bliža konec sezone. In ker se bliža konec, zato smatrajo nekaterniki, da se poje in igra lahko tako, kakor se komu ravno zljubi — in s tem seveda pokvari še tako malo dobrega utisa, ki ga imamo v vpriporitvah in igralcih v letošnji sezoni. Ne bomo se spuščali v podrobnosti včerajšnje vpriporitve. Navada je bila pri nas, da so bile reprize vedno boljše od premijer in tudi sinoči smo to pričakovali, bili pa v tem pričakovanju neprijetno iznadeni. Opazili smo tudi v letošnji sezoni, kako zelo vpljiva na igralce sodba občinstva. Ako se je o kaki stvari reklo, da je za nič, potem se je vedno stvar bagatelizirala in s tem napravila seveda še slabša, kot je bila morda v resnici. Tudi o Azraču se je še petalo že tedaj, ko se je pričela opera študirati, da je Azračl slaba opera. Pri premijeri se je vzdržala stvar še na neki gotovi višini, repriza pa je napravila Azrača res slabejšega kot je v resnici.

Jutri imamo zadnjo igro v abonementu. Igra se francoska veseliga „Miška“. Kakor čujemo, so si igralci za svojo benefico izbrali Cankarjev „Za narodov blagor“.

* „Divji lovec“ v Celju. V nedeljo 15. marca t. l. uprizori celjsko pevsko društvo Finžgarjev narodni igrokaz s petjem: „Divji lovec“. Začetek je ob 7. uri zvečer.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Vospernigov šampanjec. Janez Rožič, pleskar, in Pavel Dobevo, natakar, oba iz Ljubljane, nista bila zadovoljna z navadnim vinom, temveč sta skušala prav po ceni si kako boljše kapljico privoščiti. Vedela sta, da je šampanjec dober, vedela sta pa tudi, da se taka specialiteta nahaja v Vošperniigovi zalogi v Gosposkih ulicah. Dne 7. svečana t. l. sta se vtihotapila v Vospersnigovo zaklenjeno klet ter izpila v tatinski družbi steklenico šampanjca, nato pa odnesla 11 butelik te vrste pijače in 10 steklenice čivčika. To dejanje pa Rožičevi materi ni bilo všeč in še tisto noč je nesla vse ukradeno blago nazaj in je postavila v Vospersnigovo kuhinjo. Obdolženca dejanja ne tajita in sodišče je obsodilo Pavla Dobevo na 7, Janeza Rožiča pa na 6 mesecev težke ječe. — Navihane. Jože Lemut iz Dolgih Poljan je Janeza Premru težko telesno poškodoval in bi moral po izreku deželnega sodišča poškodovancu Jan. Premru plačati za bolečine in narasle pravne stroške znesek 141 K 40 h. Na materinem posestvu je imel vknjižene očetove dedščine 700 K. Da bi onemogočil Janezu Premru vsako plačilo, dal si je na podlagi proglašene polnoletnosti izplačati navedeno dedščino. Janez Premru je moral iznova tožiti in je primoral obtoženca, da je pripoznal svoje imovinsko stanje. Ker je obdolženec na zviti način pripravil Janeza Premru ob njegovo terjatev in mu vrh tega še povzročil nadaljne stroške, ga je sodni dvor obsodil na štirinajst dni strogega zapora. — Draga vožnja — slabo plačilo. Janez Koritnik, posestnika sin iz Setnice pri Polhovem gradu, sreča dan pred Božičem v družbi dveh tovarišev voznika Toneta

Kermelj iz Kamnegorice pri Dravljah, ki je vozil proti domu. Vsi trije so se priselili na voz, a v Zirovniku zopet izstopili. Kermelj je zahteval za vožnjo plačilo. To pa je Koritnika tako razjezilo, da je počakal pred vasjo Žerovnik na Krmelja, mu ustavil voz, skočil proti njemu z odprtim nožem in ga z njim sunil v leve nadlehti z besedami: „Tu imaš plačilo“. Obdolženec se izgovarja na pijanost, kakor tudi na to, da ga je takrat močno glava bolela. Obsojen je bil na 3 mesece ječe.

Celovško porotno sodišče.

Župnika je hotel zastrupiti. (Konec.) Obravnava se nadaljuje. Mašek taj. Predsednik ga opominja, naj pripozna, ker mu tajenje nič ne pomaga in bi s pripoznanjem si prihranil nekaj let zapora. Obtoženec molči.

Predsednik naznani, da je bil Mašek, predno je prišel na Koroško, katehet na neki dekliški šoli v Pragi.

Predsednik: „Župnik Strnad pravi o Vas, da ste bili proti njemu vedno brutalni. Vaši tovariši Vas pa slikajo kot lažnjivega in hinavskega in nepoštenega.“ — Mašek: „To pravijo moji sovražniki.“ — Predsednik: „Zakaj ne imenujete tiste tretje osebe, ki Vam je izročila župnikovo hranilnično knjižico?“ — Mašek: „Ako bi državni pravdnik razven mene še druge osebe vzel v preiskovalni zapor, bi več izvedel. Morda bi dobil tudi pravega morilca.“ — Državni pravdnik: „Zakaj ne imenujete one tretje osebe?“ — Mašek: „Prvič je prepozno, drugič pa po tako dolgem preiskovalnem zaporu nisem zavezan pomagati državnemu pravdniku.“ — Predsednik: „Ljubi moj, pomagali bi si le sebi. Kje pa je bila prav za prav tista tretja oseba?“ — Mašek: „V Pulstu.“ — Predsednik: „V poštev bi prišle: kuharica Ledvina, dekla, sobarica in oskrbnica.“ — Mašek: „Napram svoji dobrotnici moram molčati.“ — Predsednik: „Kdo je to?“ — Mašek: „Ledvina.“ — Predsednik: „Ali je to tretja oseba?“ — Mašek: „Ne.“ — Preds.: „Predznanost je, da hočete krivdo zavračati na druge.“ — Državni pravdnik Mašku: „Govorite! Povejte tretjo osebo in jaz predlagam takoj, da se obravnava preloži!“ — Mašek nekaj časa molči, potem pa pravi: „Jaz sem samo sokrivac. Imenovanje tretje osebe je zame brez pomena.“

Predsednik očita Mašku, da je veliko izdajal po gostilnah. Mašek: „Zato sem pa tudi prej varčeval.“ — Predsednik: „Vi ste iz gostilne naravnost šli v cerkev.“ — Mašek: „To je dejal župnik, kateremu ni verjeti.“

Nato se vrši nadalje po obtožnici zaslišanje obtoženca glede poskušene umora. Tudi tu Mašek taj.

Ko je bilo zaslišanje obtoženca končano, se je Mašek obrnil in nekaterim znancem, ki so stali mej poslušalci, zaklical: „Na svidenje jutri!“

Kot priča zaslišani župnik Strnad izjavi glede dogodkov pri nameravanem zastrupljenju v soglasju z obtožnico.

Predsednik priči: „V župniji niste priljubljeni.“ — Priča: „Res je. Mašek je hujskal proti meni.“

Župan Wutke izjavi, da je pred petimi leti neka oseba obolela v župnišču na zastrupljenju z arzenikom, a se je potem dokazalo, da se je hotela dotična oseba sama zastrupiti. Mašek se niti nikdar ne dal s politikom.

Priča nadučitelj Kastelic hvali Maška, da je njegov nastop v šoli bil brez graje, priča kaplan Edelmann pa pravi, da je Mašek že v konventu bil neodkritosrčen proti svojim tovarišem.

Priči šolski vođa Dühofen in gostilničar Hafner pravi, da je bil Mašek bolj priljubljen, nego župnik. Pri teh ljudeh je veljal Mašek za „vzor duhovnika“. (Po liberalnem vzoru!) Priče potrjuje tudi, da je mnogo plačal za neko drugo častnikov.

Predsednik naznani, da je bila l. 1901 v Dobruški na Češkem ukradena ondnotnemu orožniku hranilnična knjižica s 1312 kronami in je bil sumljiv tatvine ondnotni učitelj Alojzij Mašek, ki je skoro na to svojega brata na Koroškem obiskal.

Sobarica Antonija Kastner pravi, da je Mašek dejal, da bo, ako se ga bo zaprlo, napravil važna odkritja. Predsednik: „Napravite ta odkritja“. Obtoženec molči. Ključar Ošabnik pravi, da ga je našel, ko je hitro usodnega dne stopil v sobo, z nekim zavitkom v roki, katerega je pa Mašek hitro vrget proč.

Priča umetni slikar Rudolf Lagušič, ki je bil z Maškom skupaj v preiskovalnem zaporu, potrdi v obtožnici navedene besede in še pravi, da je Mašek dejal, da bo pred celovškimi (!) porotniki lažje oproščen, nego pred sodniki. (To zanašanje Maškovo na celovške porotnike je jako značilno za Maškove nazore.)

Porotniki so dobili dve vprašanji glede tatvine (eventuelno skrivde) in glede zavrtnega umora.

Včeraj ob 1/8. uri zvečer so porotniki potrdili prvo glavno vprašanje o tatvini soglasno z 12 glasovi. Drugo glavno vpra-

žanje o poskušnem zavratnem umoru so tudi potrdili z 11 glasovi. Sodni dvor je obsodil Maška radi tatvine in poskušnega zavratnega umora na 15 let težke ječe z enim postom na mesec in da mora povrniti župniku Strnadu 3842 K 2 v. Mašek je prosil, naj se mu da časa za pomislek.

Mortlec Senekl. Zadnje dni se je širilo pri deželni sodišču na Dunaju tajno govorjenje, da se v ječi morilca Senekla nekaj pripetilo. Vzrok temu se je kmalu javno razvedel. Na ravnateljstvo jetnišnice je namreč došlo poročilo, da namerava Senekl v ječi nov umor in da je že priprave v to svrhu dovršil. Kratko smo o tem že poročali. Pri preiskavi so našli pri Seneklu kroglo, napravljeno iz kruha in peska, ki je bila še skoraj popolnoma trda. Na vprašanje, čemu je kroglo naredil, je rekel: »Za kegljanje!« Očividno je, da bi ta krogla nikdar ne pobila kakega stožca, pač pa — človeka. Smrtonosna bi ne bila, a težko te lesno poškodbo bi pa zločinec lahko kemu provzročil. Najbrže je bila namenjena ječarju, ker ravno proti njemu je Senekl pri konični obravnavi najsovršnejše nastopal. Morebiti pa tudi kakemu drugemu uradniku? Iz narave morilca se pa tudi lahko sklepa, da bi to kroglo vrget v kogar že koli, samo da bi koga umoril. Dognalo se seveda, da ne bode nikoli. Vsalet tega poskusa so dali Seneklu okove tudi na roke, kroglo so pa dali k bodalu, katerega je Senekl pri obravnavi pokazal, in sedaj je dosegla svoj cilj v izločki kriminalnega muzeja.

Uboj po plesni veselici. Radi tega žalostnega dogodka, o katerem smo že obširno poročali, je dobil pred mariborskimi porotniki 62 let stari kovski mojster iz Poberša Anton Bregant sedem let težke ječe.

Zanimiva obsodba. Iz Tarnopola v Galiciji se poroča, da je bilo šest kmetov in en meščan nekega bližnjega obmejnega kraja v Galiciji obsojenih na eno leto do 14 mesecev ječe, ker so nekega ruskega dezerterja, ki je pribežal na avstrijsko ozemlje, proti njegovi volji oddali ruski straži.

Za ženske sodne priče. Kolikokrat se zgodi, da ženske za priče zaslišane pri sodni ne povedo natančne starosti. Seveda ne povedo večjo starost, a kaznjiva je tudi taka napoved, ki izkira iz sramežljivosti. Te dni je bila na Dunaju zaslišana za pričo 16 letna šivilja Ana Peter. Ker pa se ji je reklo, da bo njena izpoved več veljala, ako reče, da je starejša, napovedala je svojo starost z 20 leti. Ženska pa, proti kateri je pričala, jo je ovadila vsled tega in sodišče jo je moralo po zakonu zaradi goljufije obsoditi v 14dnevni zapor.

Po 25 letih iz ječe. Leta 1877. je ladija »Emma S.« plovila po Tihem oceanu. Kapetan jej je bil Baldo Pitarevič. Nekega dne se je le-ta nekaj poškodoval in je moral ostati v postelji in ga je nadomestoval drugi kapetan Ivan Srida. Nekega večera je bil Srida močno pijan, a naslednjega dne so našli Pitareviča mrtvega v njegovi kabini. Sum je padel na Srida in da si ni priznal zločina, je bil vendar spoznan krivim in obsojen na smrt. Kazen je bila spremenjena v doživotno ječo. Od tedaj je minolo 25 let, katere je Srida preživel v kaznilnici v Kopru. Te dni pa je bil pomiloščen in izpuščen na svobodo. V zaporu se je naučil knjigovodništva. Sedaj mu je 60 let in je zdrav in močan. Zena mu še živi.

Zaradi poverjenja in tatvine je bil obsojen v Ljubnem na Gor. Štajerskem nekdanji davčni praktikant Gabrijel Majcen na 18 mesecev težke ječe ter se bode postavil po dovršeni kazni pod policijsko nadzorstvo.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani

V Lvovskih zaporih so včeraj po noči zopet kaznjenci strahovito razbijali. Pazniki so morali telefonično poklicati policijo, da je napravila red. — Ženo in dve hčerki je v Zepcu na Ogrskem posestnik M. Pavlovič. Ustrelil je ženo, ker ni umrla, in so bile zaman njegove nade, da bo dobil skoro njeno bogato dedščino. Prej je služil pri njej kot hlapec in je po smrti njenega moža poročil v nadeji, da mu skoro umre in on postane dedič. — Kapetan je zadel podpredsednika pruske poslanke zbornice barona Heeremanna, glavnega centra. — Napaden urednik. V Kodanju je dvorni igralec Adam Paulsen napadel urednika Hanseja, ker ga je ta v listu preziral. Soproga urednikova je riskovala svojemu možu na pomoč in je z dežnikom prepadla napadalca. — Velika stavka se pripravlja v Požunu. Ako se ne povišajo mezde, prično prihodnji teden stavkati pomočniki krojačev, čevljarjev, mizarjev, zidarjev, tesarjev in krovcev. — Loharjeve Wolfove žene. Wolfu je bil včeraj izročen sklep sodišča, vsled katerega mora njegova žena Ilda Wolf takoj oba otroka izročiti Wolfu. — Tržaškega

župana odlikoval je cesar Viljem s kronskim redom II. razreda. Velikega trgovca Zobla v Trstu je odlikoval cesar Viljem z rdečim orlovim redom IV. razreda. — Vezuv bluje vedno bolj. Iz Vezuva švigajo velkanske ognjene bombe, ki se v zraku razpočijo s silnim pokom. Ognjeni stebel, ki se dviga iz Vezuva, je 400 metrov visok. Z gore se pomika v dolino goreča lava. Zemlja se trese. — Nov dvorni škandal imajo v Londonu. Listi poročajo, da ima neka gospa kralja v popolni oblasti. To razmerje traja že dolgo časa in se je radi te ženske krljica celo upirala kronanju.

Generali naše armade. Najstarejši aktivni general naše armade je general konjenikov v Zagrebu baron Appel, kateri je prekorščil v 76 leto. Najmlajši je general topničarjev in korni poveljnik v Lvovu Fiedler, kateri je dovršil 60 leto. Najstarejši podmaršal je princ Avgust Windischgrätz, 73 let star, najmlajši Alfonz Makoviczka, 49 let star. Najstarejši generalmajor je Mane Četitičanin, poveljnik orožnikov v Bosni, kateri je prekorščil 80 leto. a najmlajši je Hinko Ruprecht, zapovednik domobranske brigade v starostni dobi 48 let. — Iz med nadvojvodov je najstarejši general Rainer, kateri je general topničarjev, a najmlajši je podmaršal nadvojvoda Otto. Izmed Hrvatov so naslednji generali: baron Appel, Viljem Klobučar, Viljem Desović Varešanin, Štefan Babic, Dragotin Loretto, Mihal Manojlovič Valentič, Albert Dragolovič, Jurij Čanič; generalmajorji: Viktor Klobučar, Jurij Tomičič, Nikolaj Verio, Milan Vojnovic, Hinko Radamović, Rajko Draženovic, Ivan Debič, Jurij Dimitrovič, Ivan Grivičič, Ivan Cvitković, Ivan Trkulja in Klemenovic.

Mnogobrojni verski prestopi. Med grško-orientalskim prebivalstvom v okraju Radue se pojavlja zadnji čas živahno versko gibanje, katerega namen je, pri vernikih pospeševati prestop k grško-katoliški konfesiji. Pred kratkim so prestopili prebivalci krajev Odva, Dumbroviča in Kapriora.

Društva.

(Narodna čitalnica v Kamniku) priredi 15. suša 1903 v društveni dvorani častni večer svojim trem novoimenovanim častnim članom gospodom: Josipu Močniku, Josipu Sadnikarju in Gregorju Slabajni s prijaznim sodelovanjem slav. kamniškega salonskega orkestra, v katerem prvič nastopita gđni Štefanija Novakova in Malči Jančičeva. Pevske točke izvaja slavno prvo slov. pev. društvo »Lira« v Kamniku. Blagajnica se odprla ob sedmih zvečer. Začetek ob pol osmih. Vstopnina za člane 50 vin., za nečlane 80 v. K mnogobrojnemu posetu vabi uljudno o d b o r.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 13. marca. (C. B.) Zbornica nadaljuje prvo branje državnega proračuna.

Dunaj, 13. marca. (C. B.) Tekom današnje razprave je zavračal pl. Körber neosnovane napade posl. Bergerja v včerajšnji seji na vladarsko hišo ter naglašal, da mu te dolžnosti ne nalaga le ustavna določba, da se v parlamentarne razprave ne sme vlačiti krona, marveč tudi stvarni argument. Naša dinastija je najstarejša v Evropi, njena politika je stoletja ohranila in v sreči ter nesreči varovala pred vsem svetom ugled države, ki je po svoji zemljepisni legi in svoji sestavi bolj kot vsaka druga bila izpostavljena najsilovitejšim napadom. Ljubezni in ugleda do vladarske hiše Bergerjeve besede nikakor ne bodo zmanjšale. Ministrove besede je večina živahno odobraval. — Za ministerskim predsednikom je jel govoriti posl. Herold.

Dunaj, 13. marca. V današnji seji bo končano prvo branje proračuna. Glavnim govornikom proti je izvoljen poslanec Biankini, za poslanec Dzedusicky. Prihodnji torek pride na vrsto nagodbena predloga.

Dunaj, 13. marca. O dognani avstroogrski nagodbi v Silvestrovi noči poroča neka ogrska revija: Dotično noč je poklical nadvojvoda Ferdinand ministerskega predsednika Körberja iz ministerskega sveta in mu dejal: »Napravite red, sicer cesar odstopi«. Nato je bila sklenjena nagodba. Nad-

vojvoda Fran Ferdinand je baje tudi dejal Körberju: »Čehe in druge slovanske stranke vzamem nase, Vi napravite red mej Nemci.«

Dunaj, 13. marca. Poslanca dr. Gregor in Fort nameravata odložiti svoje mandate, ker se ne strinjata s sklepom mladočeskega kluba, da opusti obstrukcijo.

Zagreb, 13. marca. Tu so pričeli stavkati stavbinski delavci.

Zagreb, 13. marca. Demonstracije za finančno samostojnost Hrvatske se je udeležilo nad 2000 oseb. Množica je pela hrvatske pesmi. Pred Jelačićevim spomenikom so bili govori proti Ogrski. Hrvatski časopisi so zaplenjeni.

Reka, 13. marca. Kmalu po aretaciji župana Škarona v Grobniku radi poverjenosti obč. denarja, prišli so tudi obč. blagajnika pl. Frankolina radi so-krivde.

Liberec, 13. marca. V Görsdorfu so aretirali tolpo cigarov, katere dolže, da so ugrabili 14-letno Marijo Suhanek, jo umorili, truplo razsekali in sežgali.

Benetke, 13. marca. V Trevizo je umoril 60-letno grofico Onigo njen vrtar. Grofica je bila znana, da je trdo postopala z uslužbenci.

Sofija, 13. marca. Organizirana bolgarska mejna straža je pričela svoje delovanje. Straža obstoji iz 200 konjenikov in 150 infanteristov. Kljub tej straži uhajajo iz Bolgarske vedno nove čete v Makedonijo.

Sofija, 13. marca. Bolgarski vojni minister Paprikov je odstopil. Zahteval je 10 milijonov frankov za oboroženje ter je pri tem kazal na mobilizacijo Turčije. Ker je ministerski svet njegov prodlog odklonil, je odstopil.

Petrograd, 13. marca. Pozornost vzbuja aretiranje dveh artilerijskih častnikov. Pri hišni preiskavi so našli dokaze, da sta ta dva častnika širila revolucionarno propagando med vojaki.

Barcelona, 13. marca. Povodom stavke mizarskih pomočnikov je prišlo do velikih konfliktov mej stavkujočimi in policijo. Več stavkujočih je aretiranih.

Berolin, 13. marca. Vsi listi povdarjajo važnost manifesta ruskega carja.

Curih, 13. marca. 400 delavcev pri Symplon-predoru na laški strani je ustavilo delo.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 746.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra, v mm.	Temperatura po Celsiju	Vetrovi.	Nebo	Padačina v 24 urah, v mm.
12	9. zveč.	737.2	3.0	brezv.	pol. obl.	
13	7. zjut.	737.3	-2.1	sl. vzh.	megla	
	2. popol.	736.6	8.7	sr. jvzh.	del. obl.	

Srednja včerajšnja temperatura 2.6° normale, 3.0°.

Dunajska borza

dné 13. marca.

Skupni državni dolg v notah	100.60
Skupni državni dolg v srebru	100.60
Avstrijska zlata renta 4%	121.30
Avstrijska kronska renta 4%	101.20
Ogrska zlata renta 4%	121.25
Ogrska kronska renta 4%	99.55
Avstro-ogerske bančne delnice 600 gl.	15.94
Kreditne delnice, 160 gl.	688.25
London vista	240.32 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117.15
20 mark	23.43
20 frankov (napoleonador)	19.11
Italijanski bankovci	95.40
C. kr. cekini	11.31

Trgovina,
gostilna in biše
na prodaj ali v najem pod jako ugodnimi pogoji.
A. Casagrande, Albovčina, Primorsko
(nova železniška postaja) 328 3-1

Zitne cene

dné 13. marca 1903.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za spomlad	K 7.66	do 7.67
Rž za spomlad	7.13	7.14
Oves za pomlad	6.35	6.36

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za april	K 7.66	do 7.67
Pšenica za maj	7.62	7.63
Pšenica za oktober	7.51	7.52
Rž za april	6.76	6.77
Oves za april	6.09	6.10
Koruzna za maj (1903)	6.12	6.13
Koruzna za julij	6.19	6.20

(Efektiv.)

Dunajski trg

Pšenica banaska	K 8.15	do 8.75
južne železnice	7.65	8.05
Rž	6.5	7.20
Ječmen	6.40	7.40
ob Tisi	6.40	7.75
Koruzna ogrska	6.60	7.1
Cinkvaut	7.10	7.40
Oves srednji	6.50	6.70
Fižol	7.1	14.1

Tržne cene v Ljubljani

dné 11. marca.

	K/h		K/h
Goveje meso 1. v. kg	1.24	Leča	25
Telečje meso	1.32	Pšenica 100 kg	17.50
Prasičje sveže	1.40	Rž	15
Koštrunovo meso	80	Ječmen	14.80
Maslo	2.35	Oves	15
Mast prašičja	1.80	Ajda	18.50
Slanina sveža	1.50	Proso, belo	14.50
prekajena	1.75	Koruzna	14.50
Jajce, jedno	5	Krompir	6
Mleko, liter	18	Drva, trda, m ³	7.40
Piščanec	1.20	» mehka, »	5.40
Golob	40	Seno, 100 kg	7
Fižol, liter	24	Slama, »	6
Grah, »	35		

Pri hitrem katarnem obolenju sapnika
se rogaški

Styria vrelec uspešno
rabi.

294 1-1

Spretnega

krojaškega
pomočnika

takoj sprejme v delo

Ant. Čebulj,

krojaški mojster na Savi pri Jesenicah,
327 3-1 Gorenjsko.

Išče se

kovaški učenec

14 do 15 let star pri g. Kristjan Babič,
kovaški mojster v Kranju 323 3-1

316 6-4 120 centov

dobrega sena

je na prodaj.

Več se izve pri lastniku **Jakobu Novaku** na Jesenicah št. 8 (Gorenjsko).

Na prodaj ste

dve golično izrezljani

stenski kapelici

primerni za kako cerkev, 185cm visoki.

Več se izve pri Josipu Kordežu, Moše,
pošta Smlednik. 325 2-1

Umetnijski zavod
za slikanje na steklo
B. ŠKARDA v Brnu.
Izdeluje zlasti:
cerkvena okna
različne izvršitve,
ceniki in strokovni
svet brezplačno.
Osemkrat odlikovan s prvimi darili

